

Filozofická fakulta Univerzity Karlovy

Ústav etnologie

Celetná 20
116 42 Praha 1
Tel.: +420 221 619 622, 625
E-mail: ethno@ff.cuni.cz

VYJÁDŘENÍ K DIZERTAČNÍ PRÁCI:

Tomáš Drs

Současná situace kultury sedmihradských Sasů v Rumunsku

Ústav etnologie FF UK, Praha 2016, 214 s., přílohy

Studie T. Drse „Současná situace kultury sedmihradských Sasů v Rumunsku“ vznikala samostatně, systémově a se značným osobním nasazením. Autor se ve zvoleném tematickém terénu pohybuje zcela suverénně. Plně prokázal své schopnosti nejen při orientaci v relevantní literatuře a dalších informačních zdrojích, ale i ve sběru dalších (z velké části empirických) dat a jejich zpracování. Ve své práci obsáhl velké množství ověřených a komparovaných poznatků, jež jsou i kvalitně analyzovány a interpretovány – svou výpovědní hodnotou tak přesahují pouhou dokumentační rovinu.

Balkanistická témata jsou v současném českém společenskovědním kontextu zastoupena spíše okrajově; řada jevů – včetně aktuálních – je v české produkci pokryta jen nedostatečně. O to více je třeba uvítat předloženou studii. I když základní informace o historii i novějších dějinách sedmihradských Sasů jsou známy, vyniká Drsova práce v daném kontextu šíří svého záběru i detailností zpracování. Tím je do jisté míry i nadstandardní a ojedinělá.

Autor v textu zdařile propojuje obory svého studia a zájmu – především historii a etnologii, zčásti ale také lingvistiku, religionistiku, migratologii aj. Výslednou podobu dizertace je tak možno označit za koncepčně promyšlený a odborně zdařile zvládnutý výkon.

Vysoce poučené a informativní jsou již vstupní, obecněji orientované kapitoly věnované dějinám rumunských Němců; v kontextu „příběhu sedmihradských Sasů“ autor

dokládá poučenost novějšími trendy historiografického bádání. Kvalitně zpracována je i tematika etnicity sedmihradských Sasů, využívající mj. soudobá paradigmatata teorie etnicity a nacionalismu (E. Gellner, T. H. Eriksen aj.).

Z novější, aktuální problematiky jsou zpracována témata migrací sledované populace, její generační otázky a vztahů s rumunskou majoritou. Cenná jsou i doložená data, týkající se revitalizace a politických snah etnika.

V závěrečných dvou oddílech se autor vydává do mimořádně zajímavého terénu „konstrukce paměti“ a „životního příběhu“ sedmihradských Sasů. Také v uvedených pasážích, vycházejících mj. z konceptů „mikrohistorie“ a „kolektivní/sociální paměti“, autor vykazuje dobrou poučenost již existujícími texty a materiály (v řadě jazyků), stejně jako znalost odborných paradigmat. Tyto elementy do vlastního textu adekvátně – tj. nikoli mechanicky – aplikuje. Zdůraznit je třeba překročení popisného stylu psaní směrem k analyzujícímu a interpretačnímu rámci.

T. Drs na řadě míst prezentuje vlastní postoje a teze, v jejichž rámci předkládá celkovou podloženou a zdůvodněnou syntézu pohledu na sedmihradské Sasy minulosti a přítomnosti. Právě tento „holistický“ přístup posouvá text za rámec pouhé dílčí historicko-etnologické studie.

Ocenit je třeba i formální rovinu práce: tj. exaktní výrazivo, dobře zvládnutou terminologii či jazykovou transkripci.

Dizertační práci T. Drse je tedy možno plně doporučit k obhajobě.

Praha 24.3.2016

Prof. PhDr. Leoš Šatava, CSc.